

Förskoleenkäten 2023

Övergripande rapport

Förskoleförvaltningen
Avdelningen för kvalitet och
utveckling, utvecklings- och
utvärderingsenheten

Upprättad: 2023-05-11
Version: 1
Ansvarig: Moa Morin

Förskoleenkäten 2023	1
Inledning	3
Enkätens utformning	3
Sammanfattning av resultaten.....	4
Bakgrund, utveckling och genomförande	7
Utveckling av enkäten	7
Ökad tillgänglighet genom översättningar, digitalisering och förstärkt kommunikation	8
Enkätens genomförande	10
Svarsfrekvensen	11
Svarsfrekvensen har fortsatt öka.....	12
Analys av mönster i bortfallet	13
Övergripande resultat	15
Hög andel instämmande svar.....	16
Andel "vet inte"-svar har minskat.....	17
Frågor med lägre andel instämmande svar	18
Skillnader mellan könen	19
Samband mellan förutsättningar och frågor om helhetsbedömning	21
Resultat per frågeområde	23
Trivsel	23
Normer och värden	25
Omsorg, utveckling och lärande	26
Delaktighet och inflytande	29
Förskola och hem.....	31
Utvecklingssamtalet	33
Förutsättningar	34
Helhetsomdöme	38
Bilagor	40

Inledning

Denna rapport presenterar resultaten från Förskoleenkäten 2023.

Förskoleenkäten är en totalundersökning riktad till alla vårdnadshavare¹ med barn i Malmös förskolor, både kommunala och fristående. I denna rapport presenteras resultaten avseende de kommunala förskolorna som Malmö stad och förskolenämnden är huvudman för.

Förskoleenkäten ska ge en övergripande bild av vårdnadshavarnas upplevelser av kvaliteten inom Malmös förskolor. Resultaten fungerar som underlag i det systematiska kvalitetsarbetet på såväl förskole- som huvudmannanivå.

Tillsammans med andra underlag kan Förskoleenkätens resultat bidra till analysen av utbildningens måluppfyllelse. Enkäten är också ett verktyg som ger vårdnadshavare möjlighet till delaktighet och inflytande i förskolans utbildning.

Därutöver används enkäten som underlag i rapporteringen av nämndens bidrag till kommunfullmäktiges mål om hur malmöborna upplever den service som nämnden erbjuder.

I bilaga 1 och 2 finns totalrapporter för de kommunala förskolorna respektive de fristående förskolorna.

Enkätens utformning

Förskoleenkäten består av 29 påståenden, eller frågor, som är relaterade till förskolans uppdrag utifrån skollag och läroplan. Bland påståendena finns även några frågor om förskolans förutsättningar med avseende på personaltäthet och barngruppens utformning. Enkäten finns med i sin helhet i bilaga 3.

Enkätens frågor har delats in i följande områden:

- Trivsel
- Normer och värden
- Omsorg
- Utveckling och lärande
- Delaktighet och inflytande
- Förskola och hem
- Förutsättningar
- Utvecklingssamtal
- Helhetsomdöme

¹ Vårdnadshavare till barn i öppen förskola och pedagogisk omsorg omfattas inte av undersökningen.

Enkäten innehåller 27 påståenden som besvaras utifrån en femgradig svarsskala: ”Stämmer helt”, ”Stämmer delvis”, ”Varken stämmer eller stämmer inte”, ”Stämmer delvis inte” och ”Stämmer inte alls”. Därtill finns det två frågor om utvecklingssamtal som besvaras med ”Ja” eller ”Nej”. För samtliga påståenden/frågor finns det även möjlighet att välja ett ”Vet inte”-alternativ.

Alla påståenden/frågor i enkäten är formulerade positivt. Det innebär att en hög andel instämmande svar kan tolkas som att vårdnadshavarna upplever kvaliteten som god och vice versa.

Sammanfattning av resultaten

På övergripande nivå, visar resultatet från Förskoleenkäten 2023 en andel instämmande svar på i genomsnitt 88 procent².

Jämfört med 2021 års undersökning har andelen instämmande ökat med 2 procentenheter i genomsnitt för samtliga frågor. Även andelen som anger ”stämmer helt” är högre i år, i genomsnitt 3 procentenheter högre, jämfört med 2021. Likaså har andelen som *inte* instämmer över lag minskat, liksom andelen som svarat ”vet inte”.

Sammantaget kan dessa resultat tolkas som att vårdnadshavarna upplever en förhållandevis god kvalitet i förskolan på ett generellt plan. Förflyttningarna som skett i svaren sedan 2021 tyder på att det har skett en positiv utveckling i vårdnadshavarnas upplevelser av förskolans kvalitet. Den förbättrade svarsfrekvensen (ökad svarsfrekvens och minskad spridning i svarsfrekvens bland förskolorna) indikerar dessutom att resultaten kan vara mer tillförlitliga än tidigare år.

I undersökningen har vårdnadshavare till flickor svarat något mer instämmande än vårdnadshavare till pojkar, dock är skillnaden mindre jämfört med hur det såg ut 2021.

Här följer en sammanfattning av undersökningens övergripande resultat i punktform (andel instämmande svar i parentes).

Tre frågeområden som har högre andel instämmande svar än övriga frågeområden:

- Trivsel (93 procent).
- Normer och värden (93 procent).

² Frågorna om utvecklingssamtal inkluderas inte i detta sammanhang, då de ger upphov till ja/nej svar.

- Omsorg (90 procent)

Fyra frågor som har högre andel instämmande svar än övriga frågor:

- *Jag upplever att mitt barn trivs med barnen på förskolan* (94 procent).
- *Jag upplever att mitt barn trivs med personalen på förskolan* (95 procent).
- *Jag upplever att mitt barn har roligt på förskolan* (94 procent).
- *Personalen på förskolan bemöter mig på ett respektfullt sätt* (94 procent).

Tre frågeområden som har lägre andel instämmande svar än övriga frågeområden:

- Förutsättningar (80 procent).
- Kost (80 procent, obs endast en fråga ingår i frågeområdet).
- Delaktighet och inflytande (84 procent).

Tre frågor som har lägre andel instämmande svar än övriga frågor:

- *Jag upplever att det är tillräckligt mycket personal i barngruppen* (73 procent).
- *Jag upplever att barngruppens storlek fungerar för mitt barn* (77 procent).
- *Jag upplever att mitt barn får vara med och bestämma på förskolan* (77 procent).

Andelen vårdnadshavare som har blivit erbjuden och varit på ett utvecklingssamtal har ökat:

- 73 procent av vårdnadshavarna som har besvarat enkäten har blivit erbjudna ett utvecklingssamtal de senaste 12 månaderna och cirka 90 procent av dessa uppger att de har varit på ett utvecklingssamtal under motsvarande tidsperiod (67 procent av samtliga respondenter).
- Vårdnadshavare som blivit erbjudna ett utvecklingssamtal har ökat med 11 procentenheter och de som har varit på ett utvecklingssamtal har ökat med 13 procentenheter. Uppföljningen visar att det finns en risk att svaren för frågorna om just utvecklingssamtal inte var representativa 2021, dvs att enkäten inte mätte det som avsågs. Begreppet ”utvecklingssamtal” fanns inte med i enkätfrågorna i webbenkäten, vilket troligen ledde till att frågorna blev otydliga för en del respondenter.

Skillnader mellan könen:

Vårdnadshavare till flickor svarar över lag något mer instämmande på enkätfrågorna än vårdnadshavare till pojkar. Den genomsnittliga skillnaden i svaren är drygt 1 procentenhet, vilket är en minskning sedan 2021 då skillnaden var 2 procentenheter. Även andelen som instämmer helt i påståenden är något högre bland vårdnadshavare till flickor, i genomsnitt 2 procentenheter. För 2023 är skillnaderna störst för följande frågor:

- *Jag upplever att barngruppens storlek fungerar för mitt barn* (skillnad 3 procentenheter).

- *Jag upplever att mitt barn får vara med och bestämma på förskolan* (skillnad 3 procentenheter).

Höjd svarsfrekvens, och mindre skillnader mellan förskolor:

- 12 414 vårdnadshavare besvarade enkäten på de kommunala förskolorna, vilket ger en svarsfrekvens på 79,3 procent.
- Inräknat svaren från vårdnadshavare till barn i fristående förskolor blev svarsfrekvensen 79,2 procent, vilket kan jämföras med svarsfrekvensen för 2021 års undersökning som uppgick till 69 procent.
- Skillnaderna i svarsfrekvens mellan de kommunala förskolorna har minskat sedan 2021. Spridningen varierar från 53 procent på förskolan med lägst svarsfrekvens till 94 procent på förskolan med högst svarsfrekvens.
- Även om skillnaderna har minskat sedan 2021 framgår ett negativt samband mellan socioekonomisk utsatthet (mätt i strukturersättning) och svarsfrekvens, som innebär att förskolor med högre socioekonomisk utsatthet har lägre svarsfrekvens.

Färre som svarar ”vet inte” på enkätfrågorna:

- Andelen som svarar ”vet inte” är i genomsnitt 3,4 procent vilket är en minskning på drygt 1 procentenhet från 2021.
- Frågan med högst andel ”vet inte”-svar (22 procent) är i likhet med 2021: *”Jag upplever att mitt barn får vara med och bestämma på förskolan”*. Vid analys framgår det att barnets ålder påverkar svaren på denna fråga - ju yngre barnen är desto högre är andelen respondenter som svarat ”vet inte”.

Skillnader mellan fristående och kommunala förskolor:

Vårdnadshavarna till barn i fristående förskolor svarar genomgående mer instämmande till påståendena än vårdnadshavare till barn i kommunala förskolor. Skillnaderna är störst för följande frågor:

- *Jag upplever att det är tillräckligt mycket personal i barngruppen, kommunala* (skillnad 15 procentenheter).
- *Jag upplever att barngruppens storlek fungerar för mitt barn, kommunala* (skillnad 14 procentenheter).
- *Jag upplever att jag får den information jag behöver om mitt barns förskola* (skillnad 12 procentenheter).

I årets enkät följer könsskillnaderna liknande mönster i fristående respektive kommunal förskola. Vårdnadshavare till flickor har i genomsnitt svarat i något högre grad instämmande på påståendena. Likaså är andelen som instämmer helt i påståenden något fler bland vårdnadshavare till flickor.

Samband mellan nyckeltal om barngruppens storlek och personaltäthet:

- På förskolor med en större genomsnittlig barngruppsstorlek svarar vårdnadshavarna i något mindre grad instämmande på frågan ”*Jag upplever att barngruppens storlek fungerar för mitt barn*”.
- På förskolor med en lägre personaltäthet svarar vårdnadshavarna i någon mindre grad instämmande på frågan ”*Jag upplever att det är tillräckligt mycket personal i barngruppen*”.

Samband mellan svar på frågor om helhetsbedömning och olika nyckeltal:

- Det finns ett samband mellan högre andel förskollärare på en förskola och högre grad av instämmande svar på frågorna om generell nöjdhet och viljan att rekommendera sitt barns förskola.
- Det finns ett samband mellan fler klagomål på en förskola och lägre grad av instämmande svar på frågorna om generell nöjdhet och viljan att rekommendera sitt barns förskola.
- Det finns ett samband mellan högre personalomsättning på en förskola och lägre grad av instämmande svar på frågan om generell nöjdhet.
- Förskolor med högre socioekonomisk utsatthet (mätt i strukturersättning) har lägre grad av instämmande svar på frågorna om generell nöjdhet och viljan att rekommendera sitt barns förskola.
- Förskolor med högre sjukfrånvaro har lägre grad av instämmande svar på frågorna om generell nöjdhet och viljan att rekommendera sitt barns förskola.

Bakgrund, utveckling och genomförande

Sen 2013, när förskoleförvaltningen bildades, har förvaltningen haft en enkätundersökning riktad till vårdnadshavare till barn i Malmös kommunala och fristående förskolor. Fram till 2017 genomfördes enkäten varje år, därefter vartannat år.

Utveckling av enkäten

2023 års undersökning har ett liknande upplägg som den förra undersökningen 2021, då det gjordes ett omfattande utvecklingsarbete av enkätens utformning och genomförande. Översynen av enkäten skedde främst till följd av den reviderade läroplanen, Lpfö 18, men det fanns även skäl till förändring med anledning av en sjunkande svarsfrekvens och ett snedfördelat bortfall, som innebar en lägre svarsfrekvens i socioekonomiskt utsatta områden. Ett

ytterligare problem med tidigare enkät var att flera av enkätfrågorna hade en hög andel ”vet inte”-svar. Därtill gav nämnden 2019 förvaltningen i uppdrag att utöka enkätens syfte och lägga till frågor om hur vårdnadshavare upplever förskolans förutsättningar³.

I utvecklingsarbete var olika referensgrupper involverade, framför allt rektorer men även medarbetare och vårdnadshavare. Det genomfördes även omvärldsbevakning. Därutöver togs det fram en omfattande kommunikationsplan med kommunikationsstöd inför, under och efter enkäten.

Förstärka enkätens roll i det systematiska kvalitetsarbetet

För att stärka enkätens roll i förskolornas systematiska kvalitetsarbete togs ett stödmaterial för analys fram i samband med enkätundersökningen 2021. Inför årets undersökning har analysstödet vidareutvecklats i samarbete med rektorsreferensgrupp och kvalitetsanalytiker, i syfte att stärka och underlätta förskolornas arbete med analys, utvärdering och uppföljning av enkätresultaten. För att underlätta analysarbetet finns resultatrapporter på enhets-, barngrupps- och förskoleområdesnivå med färdiga jämförelser.

Ökad tillgänglighet genom översättningar, digitalisering och förstärkt kommunikation

I syfte att göra enkäten mer tillgänglig och inkluderande, för att förändra den sneda svarsfördelningen, har förvaltningen översatt både webbenkäten och delar av följebreven till fler språk. Det har även funnits översättningsmallar till pappersenkäten. Valen av språk, som är engelska, arabiska, albanska, persiska, somaliska och finska, skedde inför enkäten 2021 efter en sammanvägd bedömning av språkgruppernas storlek och den språkliga integrationen bland grupperna. Därutöver har översättning skett till finska, då Malmö stad utgör ett finskt förvaltningsområde.

I undersökningen 2023 har påminnelser om att besvara enkäten skickats via sms för första gången. Liksom i undersökningen 2021 har enkäten gjorts tillgänglig och användarvänlig genom digitala lösningar. Enkäten skickades både med mejl och post för att nå så många vårdnadshavare som möjligt.

För att enkelt kunna besvara enkäten har webbenkäten mobilanpassats och kunnat nås direkt via länk i mejlutskick och sms. Webbenkäten har även kunnat nås genom en qr-kod som har funnits med i de postala utskicken.

³ Läs mer om detta i FSKF-2021-1944 *Förskoleenkäten 2021 – Övergripande rapport*.

Rektorer och biträdande har även haft tillgång till ett enkätsystem där de framför allt kunnat följa svarsfrekvensen och hämta resultatrapporter.

Barnets båda vårdnadshavare har möjlighet att svara på enkäten

För barn med två vårdnadshavare, har båda kunnat svara på enkäten. I resultat och svarsfrekvens beräknas svaren som ett svar per barn. I årets undersökning var det vårdnadshavare för 13 procent av barnen som utnyttjade denna möjlighet.

Förskolor där medarbetare delat ut enkäten till vårdnadshavarna

På förskolor med lägre svarsfrekvens har det sedan 2014 varit möjligt för medarbetare att dela ut enkäten personligen till vårdnadshavarna, i stället för att den skickats hem per post. Denna metod har visat sig ha en positiv effekt på svarsfrekvensen, men gick tyvärr inte att tillämpa 2021 p.g.a. ett tryckfel i följbrevet.

I 2023 års undersökning gick det enligt plan och på 46 förskolor, som 2021 hade en svarsfrekvens på 50 procent eller lägre, delade medarbetarna ut enkäterna personligen. Detta har bidragit till en ökad svarsfrekvens för dessa förskolor i år.

Kommunikation kring enkäten

En utgångspunkt i 2023 års enkät, såväl som i 2021 års enkät, har varit att en god kommunikation kan bidra till att tillgängliggöra och aktualisera Förskoleenkäten. Detta gäller både internt inom förskoleförvaltningen och externt, mellan förskolan och vårdnadshavare. Processen kring genomförandet av enkäten har fokuserat på att förstärka kommunikationen inför, under och efter undersökningen. Ett mål inför 2023 års enkät har varit att öka svarsfrekvensen från 2021.

Rektorerna och medarbetarna har haft en central roll i kommunikationen med vårdnadshavare och i själva genomförandet av Förskoleenkäten. En rad kommunikationsinsatser, bland annat stödmaterial till rektorerna har bidragit till att ge medarbetare förutsättningar för att uppmuntra vårdnadshavare till att besvara enkäten.

Därutöver har Komin, malmo.se, Tempus och sociala medier varit plattformar för spridning och kommunikation kring förskoleenkäten.

Under perioden 1 januari-3 maj har sidan malmo.se/forskoleenkaten haft 3260 besök (unika sidvisningar).

I samband med enkätundersökningen 2023 har det även tagits fram en tydligare rutin till förskolorna kring att kommunicera resultaten till vårdnadshavarna. Kommunikationsstödet som har gått ut efter att enkäten avslutats, har även syftat till att fördjupa insikterna om enkätsvaren genom god kommunikation med både medarbetare och vårdnadshavare.

Enkätens genomförande

Undersökningen genomfördes under sex veckors tid, vecka 6–12 2023. Totalt genomfördes fyra postala och digitala utskick.

Urvalet av respondenter omfattade vårdnadshavare till samtliga barn som var inskrivna på en förskola i Malmö första december 2022. Alla personuppgifter inklusive mejladress och mobilnummer har hämtats från förvaltningens placeringssystem för barn i förskola.

Det första utskicket skickades med post till alla vårdnadshavare och bestod av själva enkäten, ett följebrev där delar av informationen var översatt till sex olika språk, samt ett portofritt svarskuvert.

Vårdnadshavare med en angiven mejladress (91 procent) fick även ett mejlutskick med länk till webbenkäten och ett följebrev, liknande det i postutskicket (med översättningar).

Det andra och tredje utskicket bestod av påminnelser som i första hand skickades per mejl till vårdnadshavare med en angiven mejladress. I andra hand skickades påminnelsen som ett sms till vårdnadshavare som förvaltningen hade ett angivet mobilnummer till (93 procent). I tredje hand skickades påminnelsen per post.

De digitala påminnelserna innehöll en länk till webbenkäten och de postala påminnelserna innehöll ett påminnelsebrev med en qr-kod till webbenkäten.

I genomsnitt har 93 procent av respondenterna svarat via webbenkäten. Resterande 7 procent har svarat på en pappersenkät.

Frågan med fritextsvar har tagits bort

I 2023 års enkät har fritextfrågan⁴ tagits bort, då det sist innebar ett omfattande arbete att sekretesspröva och anonymisera kommentarerna. Möjligheterna för rektorerna att återkoppla till vårdnadshavare var också begränsade. Nytt för årets undersökning är att vårdnadshavare uppmanats att vända sig direkt till pedagoger, förskolans ledning eller till förvaltningen med sina tankar, förslag, synpunkter eller klagomål. Det har också funnits en länk till förskolornas sidor och till klagomålsformuläret på malmo.se.

Det har inte inkommit fler klagomål än vanligt under undersökningsperioden, varken på huvudmannanivå eller till förskolorna, enligt den centrala registraturen. Det har dock inkommit några enstaka klagomål på huvudmannanivå där vårdnadshavare gett uttryck för att de saknade möjligheten att utveckla sina resonemang i fri text.

Svarsfrekvensen

Vårdnadshavare till 18 925 barn i kommunal och fristående förskola i Malmö gavs möjlighet att besvara undersökningen. Antalet svarande var 14 996, vilket motsvarar 79,2 procent. I år har föräldrar till barn i kommunala och fristående förskolor svarat i nästan lika hög utsträckning; 79,3 respektive 78,3 procent. Svarsfrekvensen var liknande för vårdnadshavare i kommunala och fristående förskolor i undersökningarna 2019 och dessförinnan. 2021 års undersökning avvek med en skillnad på 6 procentenheter mellan kommunala och fristående, där vårdnadshavare till barn i fristående förskolor hade en svarsfrekvens på 74 procent och vårdnadshavare i kommunala förskolorna hade en svarsfrekvens på 68 procent.

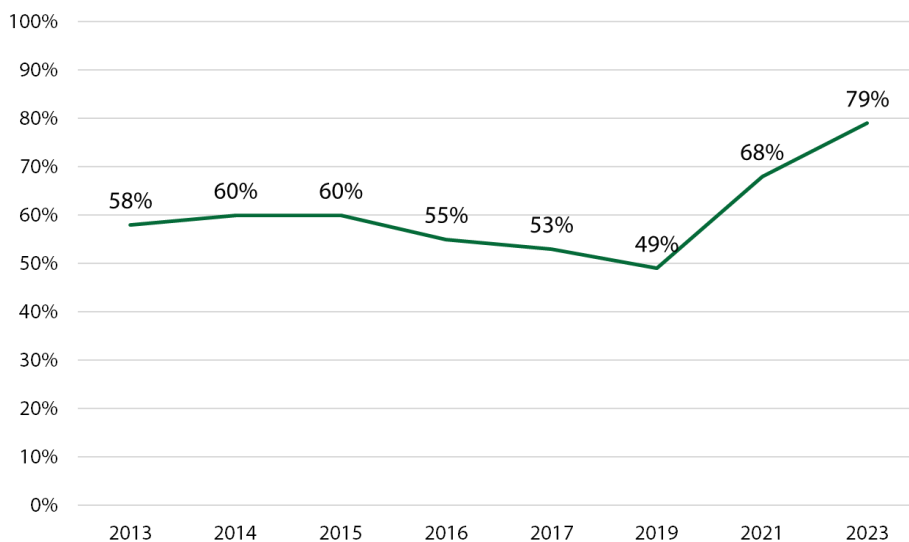
Svarsfrekvensen har fortsatt öka

Med en svarsfrekvens på i genomsnitt 79 procent för enkäten 2023 har trenden med en ökande svarsfrekvens hållit i sig och till och med förstärkts, se figur 1 nedan. Sedan 2019 har svarsfrekvensen ökat med 30 procentenheter.

Det är svårt att exakt härleda vilka specifika insatser som har haft påverkan på svarsfrekvensen, men troligtvis är det flera faktorer som har haft effekt. En bidragande orsak till ökningen är sannolikt att kommunikationen kring enkäten har förstärkts och ett stort arbete har genomförts av förskolornas ledning, både

⁴ I Förskoleenkäten 2021 fanns det i webbenkäten möjlighet att lämna kommentarer i fri text, ett så kallat fritextsvar. Fritextfrågan var formulerad enligt följande: "Har du idéer eller förslag som kan förbättra ditt barns förskola?"

internt och externt. Likaså har många medarbetare gjort en stor insats i kontakten med vårdnadshavarna.

Figur 1. Svarsfrekvenser för kommunala förskolor mellan år 2013 och 2023.

Fler besvarar enkäten på andra språk än svenska

En annan bidragande orsak till att fler vårdnadshavare svarat kan vara att enkät och följebrev översatts till fler språk än 2019 (från två till sex språk). I årets undersökning var det 1481 vårdnadshavare som svarade på annat språk än svenska vilket motsvarar 8,7 procent av alla respondenter. I undersökningen 2021 svarade 861 vårdnadshavare på annat språk än svenska, motsvarande 5,2 procent av respondenterna. Det innebär en ökning på 3,5 procentenheter.

Av de 1481 vårdnadshavarna svarade 60 procent på engelska och 32 procent på arabiska, resterande 8 procent fördelades på övriga språk⁵.

Påminnelser via sms

Under denna och föregående enkät har ett tillvägagångssätt med digitala utskick och en mer mobilanpassad webbenkät arbetats fram, vilket troligtvis också har påverkat svarsfrekvensen positivt. En bidragande förklaring till ökningen mellan 2021 och 2023 kan vara att sms-påminnelser introducerades. T.ex. gav den tredje påminnelsen, som enbart skickades som sms, upphov till ungefär lika många svar som den andra påminnelsen som främst skickades per mejl.

⁵ Farsi/persiska, somaliska, albanska och finska.

46 förskolor delade ut enkäten direkt till vårdnadshavarna

En annan möjlig förklaring till att svarsfrekvensen ökade från enkätundersökningen 2021 till 2023 är som tidigare nämnts att förskolor med lägre svarsfrekvens fick enkäterna skickade till sig så att medarbetare i sin tur kunde dela ut enkäten personligen till vårdnadshavarna. Dessa förskolor har ökat sin svarsfrekvens med mellan 20–71 procentenheter jämfört med 2021 då detta inte kunde genomföras. Svarsfrekvensen för dessa förskolor gick från ett genomsnitt på 32 till 77 procent.

På dessa 46 förskolor är det 9 procent av respondenterna som svarat på pappersenkäten vilket är 2 procentenheter högre än genomsnittligt. Flertalet (91 procent) har svarat via webbenkäten, dock går webbenkäten även att nås via qr-koden som finns på pappersenkäten och närmare uppgifter om hur webbenkäten besvarats finns inte att tillgå.

Analys av mönster i bortfallet

För att resultaten ska återge en så verklighetsnära bild som möjligt bör arbetet med förskoleenkäten sträva efter en god representativitet. Det innebär att den grupp som är föremål för undersökningen, i det här fallet vårdnadshavare med barn i förskola i Malmö, ska vara representerad i undersökningen på ett sätt som speglar sammansättningen av vårdnadshavare. Det är i de fall där det finns mönster i bortfallet som resultaten kan sägas sakna tillräcklig representativitet. Ett sätt att försöka uppnå en god representativitet är att sträva efter en så hög svarsfrekvens som möjligt.

I syfte att identifiera eventuella mönster i svarsfrekvensen har en analys av bortfallet genomförts. Det framgår att svarsfrekvensen varierar mellan de kommunala förskolorna men jämfört med tidigare år har spridningen i svarsfrekvens minskat och den genomsnittliga svarsfrekvensen har aldrig varit så hög som 2023.

Spridning av svarsfrekvenser

Som kan utläsas från figur 2 så har årets undersökning även den lägsta spridningen, med en skillnad mellan förskolan med lägst respektive högst svarsfrekvens på 41 procentenheter. Under 2017 var skillnaden mellan förskolan med lägst och högst svarsfrekvens 50 procentenheter. Samma skillnad var under 2019 44 procentenheter, men ökade under 2021 till 78 procentenheter. Dock var den genomsnittliga svarsfrekvensen för 2021 högre i jämförelse med både 2019 och 2017.

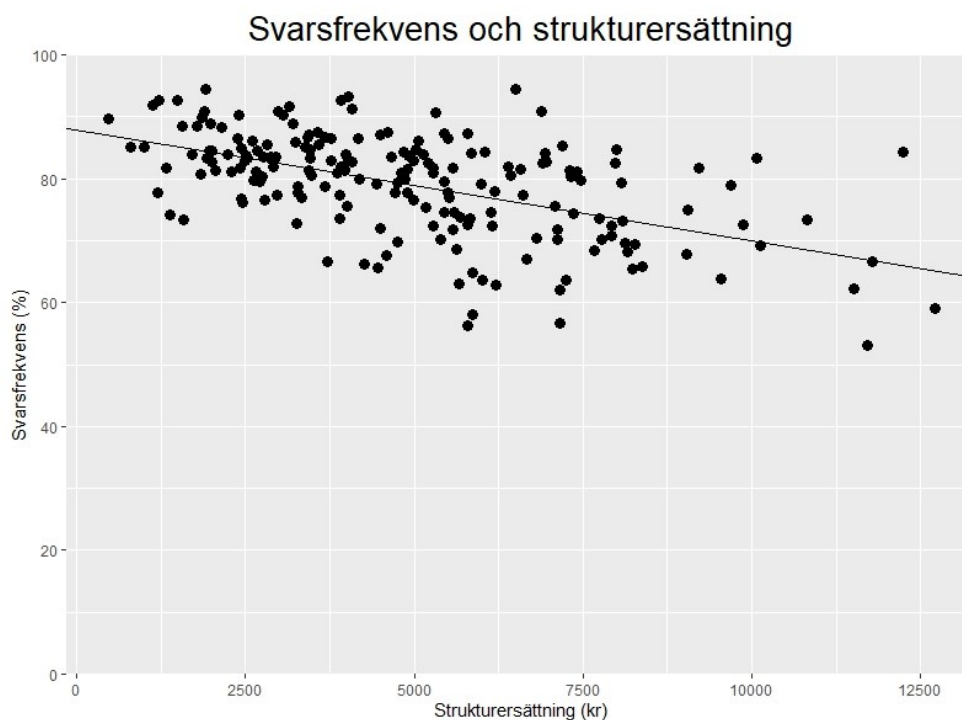
År	Lägsta svarsfrekvens	Högsta svarsfrekvens	Genomsnittlig svarsfrekvens
2017	29 %	79 %	53 %
2019	27 %	71 %	49 %
2021	15 %	93 %	68 %
2023	53 %	94 %	79 %

Figur 2. Högsta och lägsta svarsfrekvens samt genomsnittlig svarsfrekvens för kommunala förskolor mellan 2017 och 2023.

Negativt samband mellan svarsfrekvens och socioekonomisk utsatthet

Förskolornas svarsfrekvens har undersökts i förhållande till det som kan kallas för en förskolas socioekonomiska utsatthet. Socioekonomisk utsatthet definieras här på samma sätt som förskolenämndens resursfördelningsmodell beräknas, nämligen genom att i förskolornas barngrupper ta hänsyn till fem faktorer: förgymnasial utbildningsnivå hos föräldrarna, gymnasial utbildningsnivå hos föräldrarna, om båda föräldrarna är födda i utlandet, om barnet bor med en eller inte någon vårdnadshavare och om vårdnadshavaren har försörjningsstöd. Detta används sedan för att fastställa respektive förskolas strukturersättning som här används som ett mått på socioekonomisk utsatthet. Högre strukturersättning innebär högre socioekonomisk utsatthet och vice versa.

Precis som vid tidigare undersökningar kan det konstateras att det finns ett negativt samband mellan socioekonomisk utsatthet och svarsfrekvens. Analysen visar att svarsfrekvensen är lägre bland de förskolor som har högre strukturersättning, detta samband illustreras i figur 3. Eftersom det går att konstatera en viss systematik i bortfallet finns det en risk att resultaten har påverkats av det. Dock ska det noteras att svarsfrekvensen särskilt har höjts hos förskolorna med högre strukturersättning sedan 2021, vilket innebär en förbättrad representativitet.

Figur 3. Sambandet mellan svarsfrekvens 2023 och strukturersättning (socioekonomisk utsatthet).

Vi har även undersökt om det finns samband mellan svarsfrekvens och andel förskollärare, liksom förskolans storlek, mätt i antalet barn. Något samband mellan svarsfrekvens och andel förskollärare har inte kunnat påvisas. Förskolans storlek tycks inte heller ha någon påverkan på vårdnadshavarnas benägenhet att svara på undersökningen. Detta stämmer överens med hur det har sett ut tidigare år.

Övergripande resultat

Årets enkät innehåller i stora drag samma frågor och är utformad på samma sätt som 2021 års enkät med undantag för att fritextfrågan är borttagen och frågorna om utvecklingssamtal⁶ har blivit förtydligade med begreppet utvecklingssamtal. Det gör det möjligt att jämföra resultatet med 2021 års resultat.

⁶ Ordet *utvecklingssamtal* har lagts till i följande frågor:

Lydelse 2021: Har du under de senaste 12 månaderna blivit erbjuden ett samtal om ditt barns utveckling och lärande?

Lydelse 2023: Har du under de senaste 12 månaderna blivit erbjuden ett utvecklingssamtal om ditt barns utveckling och lärande?

Lydelse 2021: Har du under de senaste 12 månaderna varit på ett sådant samtal?

Lydelse 2023: Har du under de senaste 12 månaderna varit på ett utvecklingssamtal?

I sammanställningen av resultaten som följer kommer analysen att sorteras utifrån andelen som instämmer respektive ej instämmer i undersökningens olika påståenden. De vårdnadshavare som valt alternativen ”stämmer helt” och ”stämmer delvis” behandlas i den här resultatsammanställningen som instämmande. Svartalternativen ”stämmer delvis inte” och ”stämmer inte alls” läses i det här sammanhanget som ej instämmande svar.

Hög andel instämmande svar

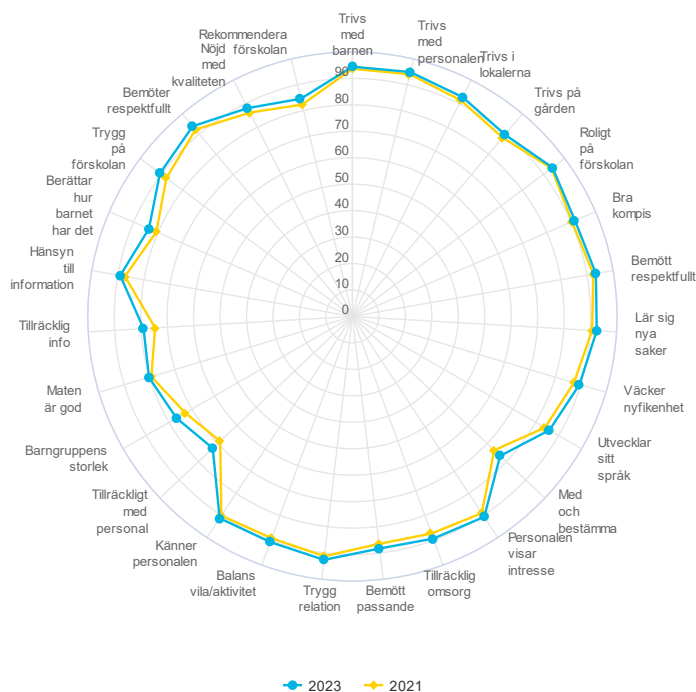
På övergripande nivå, visar resultatet från Förskoleenkäten 2023 en hög andel instämmande svar för de allra flesta påståenden i enkäten. Det kan tolkas som att vårdnadshavarnas upplevelser av kvaliteten i förskolan är god på ett generellt plan. Andelen instämmande svar⁷ på enkätfrågorna är i genomsnitt 88 procent, vilket speglar andelen som instämmer på frågan *”Utifrån belheten sett är jag nöjd med kvaliteten i mitt barns förskola”*.

Jämfört med 2021 års enkät har andelen instämmande ökat med 2 procentenheter i genomsnitt för samtliga frågor. Andelen som anger ”stämmer helt” är dessutom i genomsnitt 3 procentenheter högre i år än 2021.

Frågorna med högst andel instämmande är i stort sett samma som 2021 och innefattar framför allt frågor inom området Trivsel. En hög andel vårdnadshavare instämmer i att barnen trivs med personal och med andra barn på förskolan och att barnen har roligt på förskolan. I år är även andelen instämmande lika högt för frågan från området Förskola och hem, om personalen på förskolan bemöter vårdnadshavaren på ett respektfullt sätt (ökat 2 procentenheter till 94 procent instämmande).

Det finns kort sagt flera frågor som uppvisar resultat med en hög andel instämmande svar och samtidigt en låg andel ej instämmande svar. Detta innefattar framför allt frågor inom områdena Trivsel, Normer och värden samt Omsorg.

⁷ Frågorna om utvecklingssamtal inkluderas inte i detta sammanhang, då de ger upphov till ja/nej svar.

Figur 4. Resultatredovisning per enkätfråga. I spindeldiagrammet är frågorna av utrymmesskal förkortade. Index per område är en sammanvägning av andelen instämmande (dvs. de som har svarat stämmer helt och stämmer delvis) per fråga inom frågeområdet. Indexet har beräknats enligt en skala 0–100. I diagrammet innebär detta att ju närmare kanten linjen ligger desto högre är graden av instämmande. Om linjen ligger närmare spindeldiagrammets mittpunkt är graden av instämmande lägre.

Andel ”vet inte”-svar har minskat

Andelen som svarat ”vet inte” är för samtliga frågor i genomsnitt 3,4 procent. Detta är en minskning med drygt 1 procentenhet från 2021 års resultat, vilket tyder på att trenden med lägre andel ”vet inte”-svar håller i sig (i 2019 års undersökning var andelen som svarade ”vet inte” 9,8 procent⁸ i genomsnitt). Som framgick i resultatrapporten från 2021, är en möjlig förklaring till skillnaden mellan 2019 och nuvarande enkät att frågorna upplevs vara enklare att besvara då de är mer generellt formulerade och inte går in i detalj på specifika läroplansområden, till exempel matematik eller naturkunskap.

En möjlig förklaring till skillnaden mellan resultaten 2021 och i år kan vara att vi inte längre befinner oss i en pandemi som förelåg 2021. Nu finns det troligtvis bättre förutsättningar för en god kommunikation mellan förskola

⁸ Detta gäller för de frågor där det var möjligt att lämna ett ”vet inte”- svar.

och hem, som kan ha bidragit till att vårdnadshavarna fått bättre förståelse och insyn i förskolans verksamhet.

Enkätfrågor med högre andel ”vet inte” -svar

I likhet med 2021 har frågan *”Jag upplever att mitt barn får vara med och bestämma på förskolan”* högst andel ”vet inte”-svar med 22 procent. Även på frågan *”Jag upplever att mitt barn får balans mellan vila och aktivitet under dagen”* är det med en andel på 10 procent, en större andel än genomsnittligt som svarar ”vet inte”. En slutsats från resultatrapporten för enkäten 2021 är att det kan finnas en inbyggd problematik för dessa frågor, då det som efterfrågas är vårdnadshavarnas uppfattning om saker som sker under dagen på förskolan. Det kan vara svårt för vårdnadshavarna att bilda sig en uppfattning om dessa frågor när de inte är närvarande under den största delen av tiden då utbildningen bedrivs.

Vårdnadshavarens uppfattning i dessa frågor handlar till stor del om hur väl förskolan lyckas att förmedla vad barnet gör under dagen. Ett tecken på det är att det i likhet med 2021 års undersökning finns ett samband mellan kommunikation och vårdnadshavarens uppfattning. Det finns ett positivt samband mellan frågan *”Utifrån helheten sett är jag nöjd med kvaliteten i mitt barns förskola”* och frågan *”Jag upplever att jag får den information jag behöver om mitt barns förskola”*. Besvarar vårdnadshavaren informationsfrågan positivt tenderar hen också att vara mer positiv beträffande nöjdhetsfrågan.

Med anledning av den högre andelen ”vet inte”-svar för dessa frågor kan det finnas skäl att analysera orsaken till svaren djupare, alternativt undersöka möjligheten att se över frågeformuleringarna. Formuleringen *”balans mellan aktivitet och vila”* är möjligen mer abstrakt än övriga frågor och kan orsaka missförstånd. Därtill ställer formuleringen *”vara med och bestämma”* höga krav på förskolans delaktighet och inflytande.

Frågor med lägre andel instämmande svar

De frågor som har lägre andel instämmande svar i jämförelse med övriga frågor är de som rör förskolans förutsättningar. För dessa frågor är även andelen som inte instämmer något högre.

För påståendet *”Jag upplever att det är tillräckligt mycket personal i barngruppen”* är det 73 procent som instämmer och 19 procent som inte instämmer, varav 8 procent av dessa som inte instämmer alls. Denna fråga har högst andel som svarat ”stämmer inte alls”, dock har andelen minskat med 2 procentenheter

sedan 2021. För påståendet *"Jag upplever att barngruppens storlek fungerar för mitt barn"* är det 77 procent som instämmer och 15 procent som inte instämmer, varav 5 procent som inte instämmer alls. Det framgår samtidigt att andelen instämmande ökat med 3–4 procentenheter för dessa frågor mellan 2021 och 2023 vilket innebär en positiv utveckling.

För samtliga frågor är den genomsnittliga andelen icke instämmande 6 procent i enkäten, vilket är en minskning på 2 procentenheter sedan 2021.

Även frågan som rör barns delaktighet och inflytande *"Jag upplever att mitt barn får vara med och bestämma på förskolan"* har en lägre andel instämmande med 77 procent, däremot är andelen som inte instämmer 7 procent vilket ligger nära genomsnittet för hela enkäten.

Det finns också en lägre andel instämmande svar för frågan om personalens information till vårdnadshavarna, *"Jag upplever att jag får den information jag behöver"*, där 79 procent instämmer och 14 procent inte instämmer, varav 5 procent inte instämmer alls.

Skillnader mellan könen

Över lag svarade vårdnadshavare till flickor i något högre grad mer instämmande än vårdnadshavare till pojkar. Skillnaden är i genomsnitt drygt 1 procentenheter, vilket innebär att skillnaden har minskat sedan 2021 (då skillnaden var knappt 2 procentenheter). Den genomsnittliga andelen som instämmer i enkätens samtliga frågor är 89 procent för flickor och 88 procent för pojkar.

Vårdnadshavare till flickor svarar också i högre utsträckning att de "instämmer helt" i enkätens påståenden. Den genomsnittliga skillnaden i detta avseende är 2 procentenheter.

Vid fokus på de icke instämmande svaren framgår det att vårdnadshavare till pojkar svarar icke instämmande i något högre grad än vårdnadshavare till flickor (skillnaden är drygt 1 procentenhet). Denna skillnad mellan könen framgick även 2021, dock har andelarna ändrat sig något t.ex. har skillnaderna när det gäller frågan om barnet utvecklar sitt språk på förskolan minskat från 4 till 2 procentenheter.

I svaren finns det också påståenden där vårdnadshavare till flickor respektive pojkar instämmer i samma eller liknande grad. I 2023 års undersökning är

skillnaden utifrån kön minst, med 0,6 procentenheter, inom området Förskola och hem.

Vilka frågor som har minst skillnad utifrån kön har varierat mellan undersökningarna. I år gäller det till exempel *"Jag upplever att mitt barn trivs i förskolans lokaler"*, *"Jag upplever att jag får den information jag behöver om mitt barns förskola"* och *"Personalen på förskolan berättar hur mitt barn har det i förskolan"*, 2021 svarade vårdnadshavarna lika för påståendena *"Mitt barn känner personal som möter hen på förskolan"*⁹ och *"Personalen på förskolan bemöter mig på ett respektfullt sätt"*¹⁰. Svaren för motsvarande frågor skiljer sig med 1 procentenhet 2023.

I år svarade vårdnadshavarna lika på frågorna om utvecklingssamtalet (de enda frågorna 2021 där vårdnadshavare till pojkar svarade mer instämmande än vårdnadshavare till flickor).

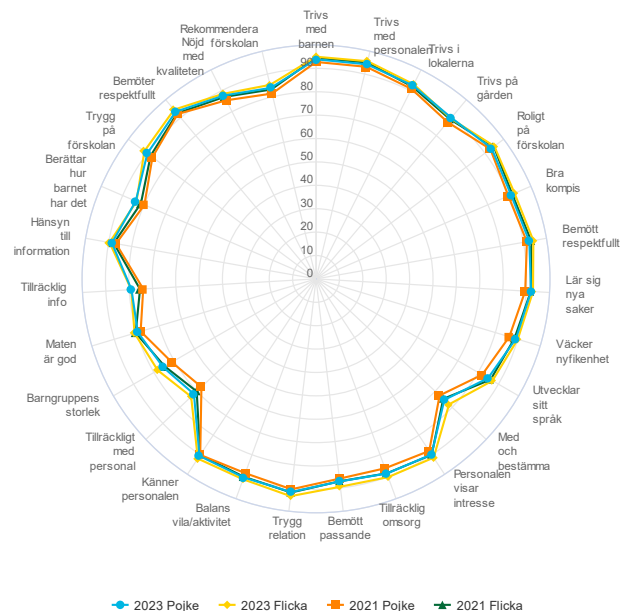
Det framträder således inte något mönster i svaren på de olika frågorna mellan åren med avseende på om vårdnadshavaren har en flicka eller pojke.

Sammanfattningsvis instämmer vårdnadshavare till pojkar i något lägre utsträckning i enkätens påståenden och bland dem som instämmer svarade något färre helt instämmande. Därutöver svarar vårdnadshavare till pojkar i genomsnitt något högre grad icke instämmande i påståendena. Dessa resultat tyder på att vårdnadshavare till flickor upplever att deras barn är något mer nöjda med förskolan än vårdnadshavare till pojkar. Skillnaden är marginell, men bör noteras eftersom den är genomgående.

Till skillnad från 2021 följer könsskillnaderna liknande mönster i fristående respektive kommunal förskola i årets enkät. Vårdnadshavare till flickor har i genomsnitt svarat i något högre grad instämmande på påståendena. Likaså är andelen som instämmer helt i påståenden något fler bland vårdnadshavare till flickor. Dock är skillnaderna små.

⁹ Frågan är förkortad till "känner personalen" i spindeldiagrammet nedan figur 5.

¹⁰ Frågan är förkortad till "bemöter respektfullt" i figur 5.

Figur 5. Resultatredovisning per enkätfråga uppdelat på barnets kön. I spindel-diagrammet är frågorna av utrymmesskäl förkortade. Index per område är en sammanvägning av andelen instämmande (dvs. som har svarat stämmer helt och stämmer delvis) per fråga inom frågeområdet. Indexet har beräknats enligt en skala 0–100. I diagrammet innebär detta att ju närmare kanten linjen ligger desto högre är graden av instämmande. Om linjen ligger närmare spindelns mittpunkt är graden av instämmande lägre.

Samband mellan förutsättningar och frågor om helhetsbedömning

För att ta reda på mer kring vad som påverkar vårdnadshavarens generella upplevelse av sitt barns förskola har sambandsanalyser gjorts mellan frågorna som ingår i enkätens helhetsbedömning och förskolornas förutsättningar. Detta har gjorts genom att ställa några av förvaltningens nyckeltal som mäter dessa förutsättningar i relation till dessa frågor. Analysen har fokuserat på de två avslutande frågorna ”*Utifrån helheten sett är jag nöjd med mitt barns förskola*” och ”*Jag skulle rekommendera mitt barns förskola till en annan förälder*”. De nyckeltal som har ingått i analysen är andelen förskollärare, strukturersättning (socioekonomisk utsatthet), personalomsättning, personaltäthet, genomsnittlig barngruppsstorlek, antal klagomål per 100 barn och den genomsnittliga sjukfrånvaron bland personalen. Sambandsanalyserna åskådliggörs i figur 29–37 i bilaga 4.

I likhet med 2021 år resultat, visar analysen att det finns ett positivt samband mellan andel förskollärare och svaren på båda frågorna. På förskolor med en högre andel förskollärare är vårdnadshavare mer benägna att svara instämmande på båda frågorna.

Vidare visar analyserna att det finns ett negativt samband mellan antal klagomål per 100 barn och svaren på båda frågorna, vilket också påvisades 2021. På förskolor med fler klagomål är vårdnadshavare mindre benägna att svara med en hög grad av instämmande på både frågan om generell nöjdhet och frågan om viljan att rekommendera sitt barns förskola.

Till skillnad från 2021, har årets analys identifierat ett negativt samband mellan båda frågorna om helhetsbedömning och strukturersättning respektive genomsnittlig sjukfrånvaro. Vårdnadshavare med barn på förskolor med högre strukturersättning tenderar att svara med en lägre grad av instämmande både gällande generell nöjdhet och viljan att rekommendera förskolan. Detsamma gäller på förskolor med högre genomsnittlig sjukfrånvaro hos personalen.

Det finns ett negativt samband mellan frågan *"Utifrån helheten sett är jag nöjd med kvaliteten i mitt barns förskola"* och personalomsättning, där vårdnadshavarna är mindre benägna att svara med en hög grad av instämmande på frågan om nöjdhet när förskolan har en högre personalomsättning. Sambandet påvisades även 2021. 2021 fanns även ett negativt samband mellan personalomsättning och frågan gällande viljan att rekommendera förskolan, inget samband mellan frågan och nyckeltalet har identifierats i år.

I likhet med 2021 påvisade analyserna inget samband mellan svaren på de båda frågorna och nyckeltalen personaltäthet och genomsnittlig barngruppsstorlek.

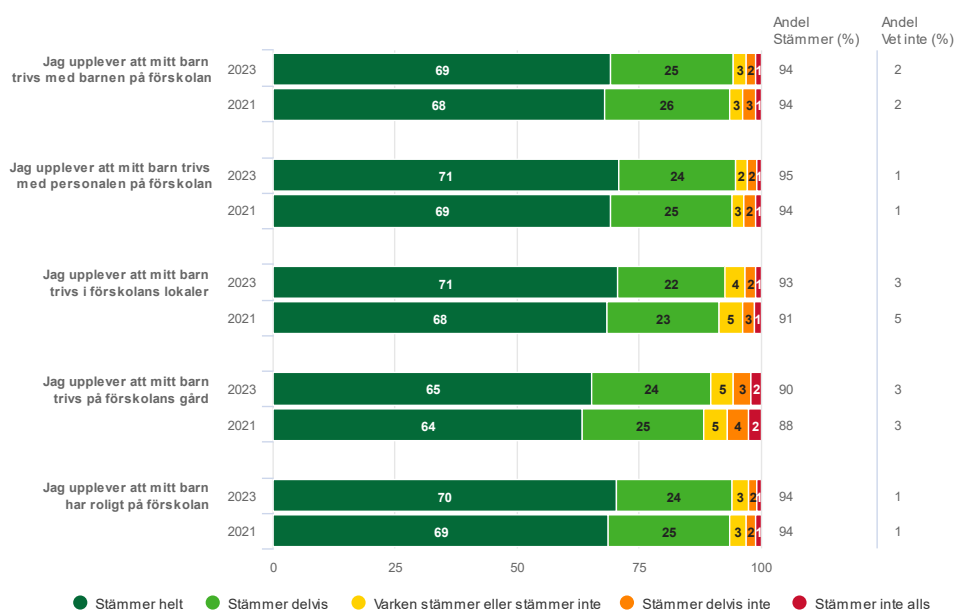
Inget samband mellan förskolans storlek och enkätens resultat

Vid varje undersökning sedan 2015 har resultaten från förskoleenkäten satts i relation till förskolornas storlek, mätt genom antal barn, med utgångspunkt i frågan om storleken på förskolorna kan ha betydelse för vårdnadshavarnas upplevelser av sitt barns förskola och barnets situation där. Denna analys har även genomförts i år. Inte vid något tillfälle har något samband mellan antalet barn på förskolan och vårdnadshavarnas svar kunnat påvisas, och inte heller den här gången.

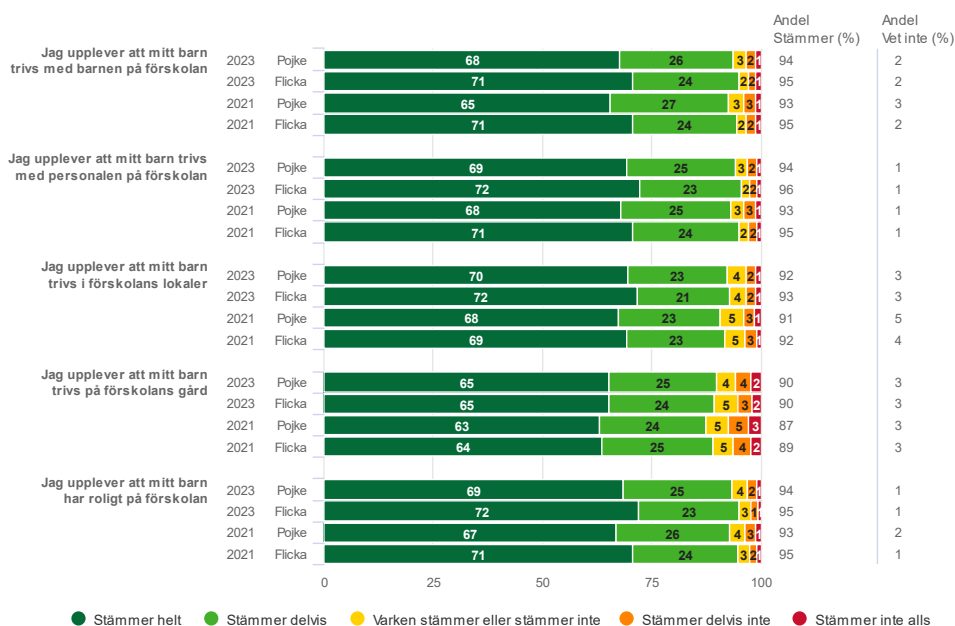
Resultat per frågeområde

Trivsel

Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande. Den ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn. Förskolan ska vara en levande social gemenskap som ger trygghet samt vilja och lust att lära. Miljön ska vara tillgänglig för alla barn och inspirera dem att samspela och att utforska omvärlden samt stödja barnens utveckling, lärande, lek och kommunikation (Lpfö 18:7).

Figur 6. Svarsfördelning inom frågeområdet Trivsel för 2021 och 2023.

Figur 7. Svartsfördelning inom frågeområdet Trivsel för 2021 och 2023 samt uppdelat på kön.

En övervägande andel av vårdnadshavarna som svarat i undersökningen instämmer i påståendena som relaterar till barnens trivsel, som att barn har roligt på förskolan och trivs med personalen och de andra barnen på förskolan. Det är det frågeområde som vårdnadshavarna har svarat mest instämmande i. Andelen instämmande är i genomsnitt 93 procent för området vilket innebär att andelen instämmande ökat med 1 procentenheter sedan 2021.

Frågorna om barnet trivs på förskolans gård och i förskolans lokaler har ökat med 2 procentenheter vilket innebär att minst 90 procent instämmer för frågorna inom området Trivsel 2023.

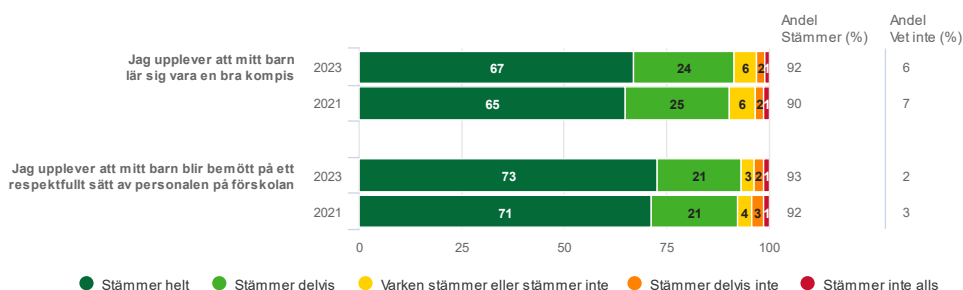
Vårdnadshavare till pojkar instämmer i något lägre grad än vårdnadshavare till flickor, i genomsnitt skiljer sig svaren 1 procentenhet inom frågeområdet. För frågan om barnet trivs på förskolans gård är andelen instämmande lika, medan den största skillnaden, som är på två procentenheter, finns för frågan om barnet trivs med personalen på förskolan.

Normer och värden

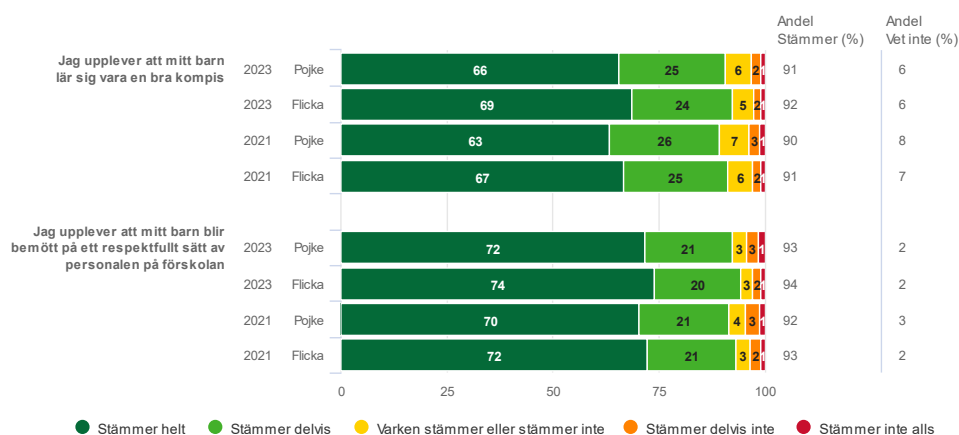
Utbildningen ska ge barnen möjlighet att utveckla sin förmåga till empati och omtanke om andra genom att uppmuntra och stärka deras medkänsla och inlevelse i andra människors situation (Lpfö 18:5).

Barn skapar sammanhang och mening utifrån sina erfarenheter och sätt att tänka. Därför ska de i förskolan möta respekt för sin person och sitt sätt att tänka och förstå sin omvärld. Alla som arbetar i förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla tillit och självförtroende (Lpfö 18:7).

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande, samt förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra (Lpfö 18:12).

Figur 8. Svarsfördelning inom frågeområdet Normer och värden för 2021 och 2023.

Figur 9. Svartsfördelning inom frågeområdet Normer och värden för 2021 och 2023 samt uppdelat på kön.

Andelen vårdnadshavare som svarat instämmande på frågorna inom området Normer och värden är bland de högsta i undersökningen med 92 respektive 93 procent.

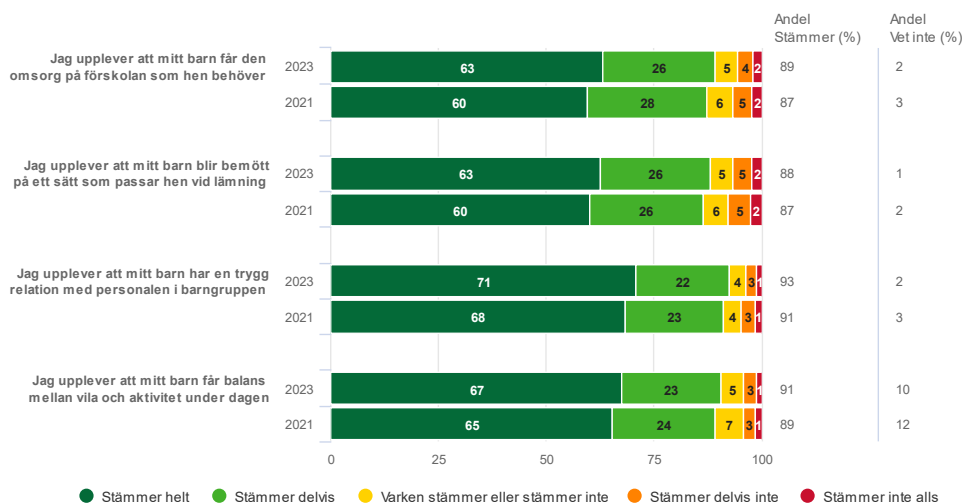
Könsskillnaderna i svaren för frågorna överensstämmer med det generella mönstret i resultatet som innebär att vårdnadshavare till flickor svarat något mer instämmande på påståendena än vad vårdnadshavare till pojkar gör. Skillnaden består också i att vårdnadshavare till flickor i något högre grad svarar ”stämmer helt” än vårdnadshavare till pojkar. Detta framgår tydligast för påståendet ”Jag upplever att mitt barn lär sig vara en bra kompis” där skillnaden mellan svaren för vårdnadshavare till flickor och pojkar är tre procentenheter. Liksom 2021 har denna fråga något högre andel ”vet inte”-svar (6 procent) än genomsnittet som är 3,4 procent för undersökningen.

Omsorg, utveckling och lärande

Omsorg

Förskolan ska erbjuda barnen en trygg omsorg och har en viktig roll för att bidra till att grundlägga barnens trygghet och självkänsla. Utbildningen ska präglas av omsorg om barnets välbefinnande och trygghet (Lpfö 2018:10).

Utforskande, nyfikenhet och lust att leka och lära ska vara grunden för utbildningen. Den ska präglas av att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet (Lpfö 2018: 13).

Figur 10. Svartsfördelning inom frågeområdet Omsorg för 2021 och 2023.

Figur 11. Svartsfördelning inom frågeområdet Omsorg för 2021 och 2023 samt uppdelat på kön.

Vårdnadshavarna instämmer över lag högt i frågorna som handlar om omsorg. I likhet med det generella mönstret har andelen instämmande ökat med knappt två procentenheten sedan 2021. På frågorna svarar vårdnadshavare till flickor något mer instämmande än vårdnadshavare till pojkar. Skillnaden består också i att vårdnadshavarna till flickor i något högre grad svarar ”stämmer helt” än vårdnadshavare till pojkar.

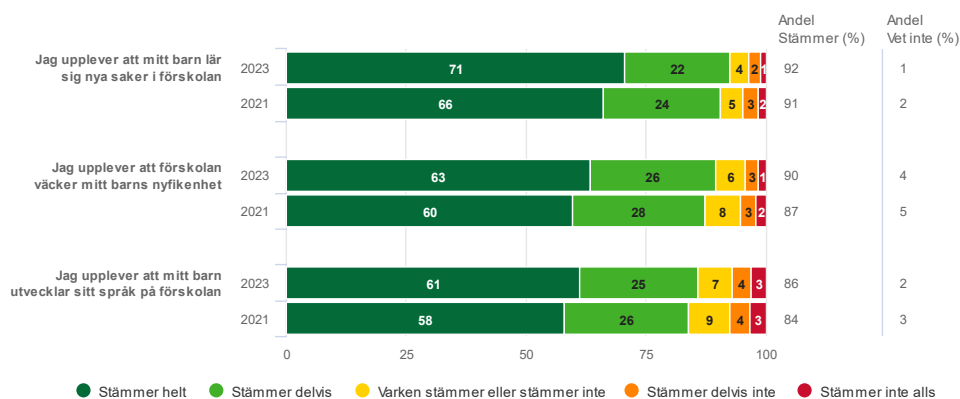
Vårdnadshavarna instämmer högst i frågan ”Jag upplever att mitt barn har en trygg relation med personalen i barngruppen” samtidigt som andelen ”ej instämmande” och andelen ”vet inte”-svar är låg.

Det är 7 procent av respondenterna svarat ”stämmer delvis inte” och ”stämmer inte alls” i påståendet ”Jag upplever att mitt barn blir bemött på ett sätt som passar hen vid lämning

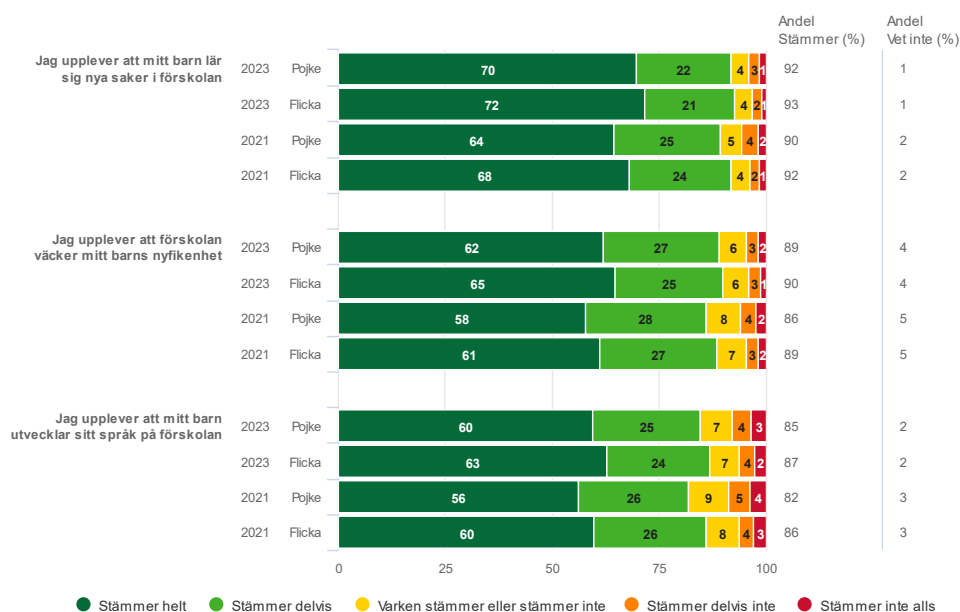
I likhet med 2021 är det betydligt fler än genomsnittligt (10 procent) som svarar ”vet inte” på påståendet ”Jag upplever att mitt barn får balans mellan vila och aktivitet under dagen”.

Utveckling och lärande

Förskolan ska stimulera barnens kreativitet, nyfikenhet och självkänsla. Barnen ska få möjlighet att förundras och utveckla sin förmåga att utforska, kommunicera och reflektera. Utbildningen i förskolan ska bidra till att barnet utvecklar en förståelse för sig själv och sin omvärld (Lpfö 2018: 10, 13).

Figur 12. Svartsfördelning inom frågeområdet Utveckling och lärande för 2021 och 2023.

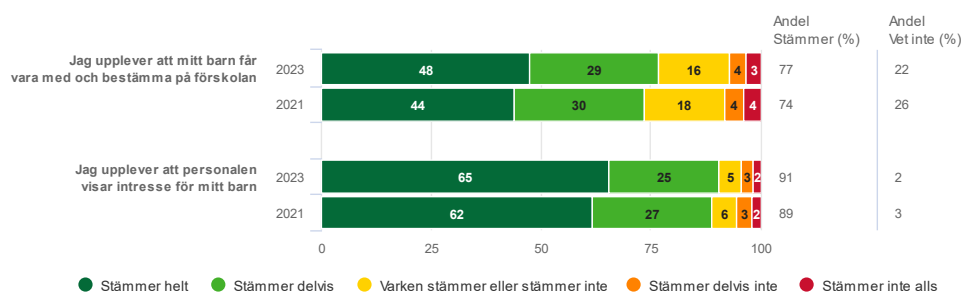
Figur 13. Svartsfördelning inom frågeområdet Utveckling och lärande för 2021 och 2023 samt uppdelat på kön.

Andelen instämmande är högt även för området Utveckling och lärande och har ökat med i genomsnitt 2 procentenheter jämfört med 2021. Även andelen som inte instämmer har minskat förutom när det gäller frågan om språk där andelen är på samma nivå som 2021. Andelen ”vet inte”-svar ligger på den genomsnittliga nivån för undersökningen i sin helhet.

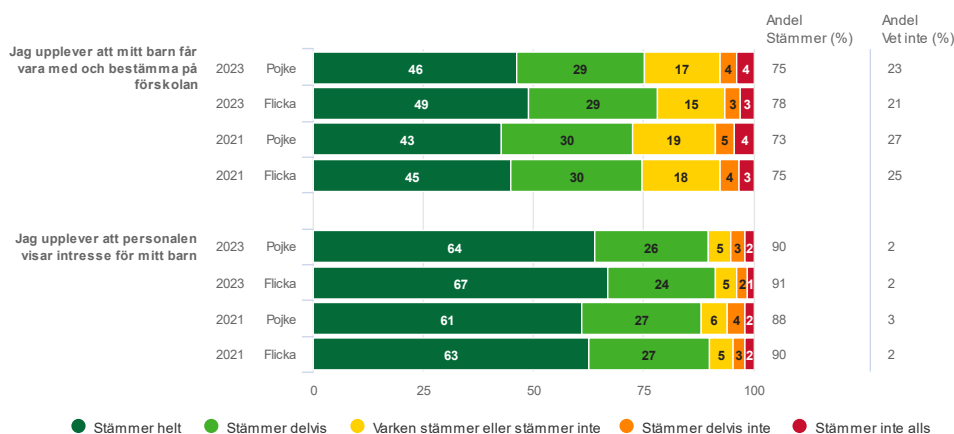
De första två frågorna ”Jag upplever att mitt barn lär sig nya saker” och ”Jag upplever att förskolan väcker mitt barns nyfikenhet” är generellt hållna medan den sista frågan handlar specifikt om språk. För denna fråga, ”Jag upplever att mitt barn utvecklar sitt språk” var skillnaden mellan hur vårdnadshavare till flickor respektive pojkar svarade bland de största i föregående enkät. I årets enkät har skillnaden minskat till 2 procent vilket innebär att svaren har närmat sig varandra. Vårdnadshavare till flickor svarar fortfarande i högre grad ”stämmer helt” än vårdnadshavare till pojkar. 7 procent av respondenterna instämmer inte i att deras barn utvecklar sitt språk på förskolan.

Delaktighet och inflytande

Barn har rätt till delaktighet och inflytande. De behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för ska ligga till grund för utformningen av miljön och planeringen av utbildningen (Lpfö 2018:16).

Figur 14. Svarfördelning inom området Delaktighet och inflytande för 2021 och 2023.

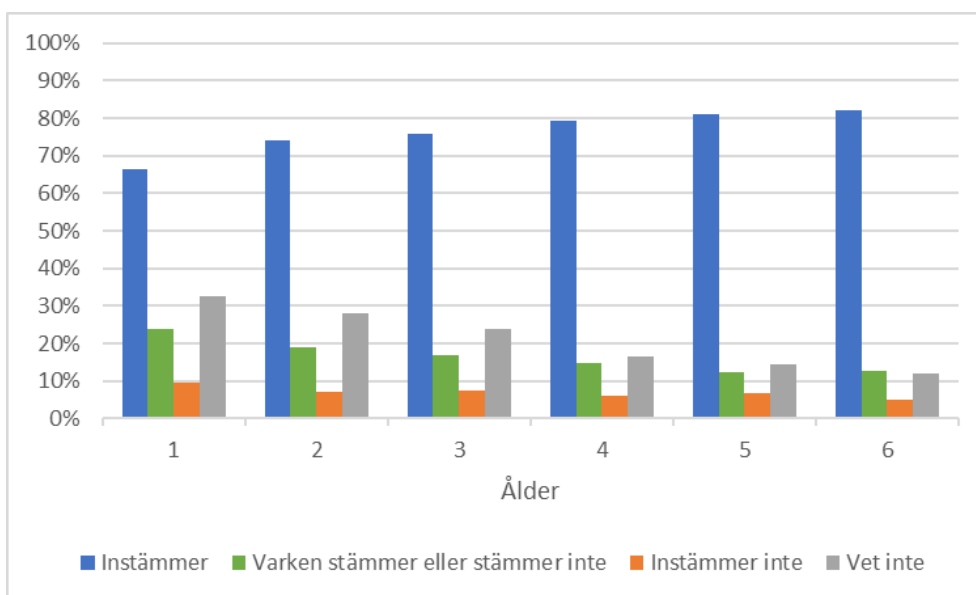

Figur 15. Svarfördelning inom området Delaktighet och inflytande för 2021 och 2023 samt uppdelat på kön.

Med 77 procent instämmande svar är ”Jag upplever att mitt barn får vara med och bestämma på förskolan” en av frågorna med lägst andel instämmande svar i

undersökningen, dock har andelen som instämmer ökad sedan 2021 med 3 procentenheter. Med 22 procent av respondenterna som har svarat ”vet inte” är det frågan med flest ”vet inte”-svar i Förskoleenkäten 2023. Det framgår dock att det skett en minskning av ”vet inte”-svaren på 3 procentenheter sedan 2021. Denna fråga sticker även ut med en hög andel som svarar ”varken eller” på 16 procent.

Barnets ålder som i sin tur påverkar barnets möjlighet att ge uttryck för vad som händer på förskolan kan spela roll i sammanhanget. Vi har därför undersökt sambandet mellan barnets ålder och hur vårdnadshavarna har svarat på frågan ”Jag upplever att mitt barn får vara med och bestämma på förskolan”. I figur 16 framgår det att det finns en högre andel ”vet inte”- svar hos vårdnadshavare med yngre barn. Det framgår också att benägenheten att instämma i påståendena ökar i takt med barnets ålder.

Figur 16. Vårdnadshavarnas svar på ”Jag upplever att mitt barn får vara med och bestämma på förskolan” uppdelat utifrån barnets ålder. Andelen som svarat ”Stämmer helt” har slagits ihop med andelen ”Stämmer delvis” och kallas för ”Instämmer”. På motsvarande sätt har andelen ”Stämmer inte alls” slagits ihop med ”Stämmer delvis inte” och kallas för ”Instämmer inte”.

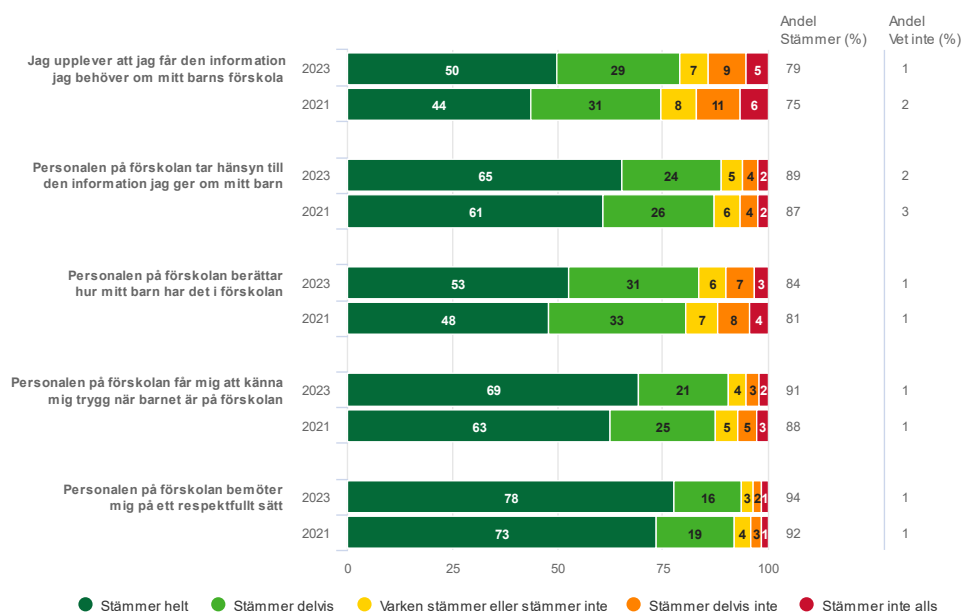
Frågan ”Jag upplever att personalen visar intresse för mitt barn” visar en andel instämmande svar på 90 procent vilket innebär en ökning i likhet med undersökningen i sin helhet. För denna fråga är andelen ”vet inte”-svar låg liksom andelen som inte instämmer.

Skillnaderna mellan könen inom detta frågeområde följer samma mönster som i undersökningen i stort. Andelen instämmande är något högre för vårdnadshavare till flickor jämfört med vårdnadshavare till pojkar.

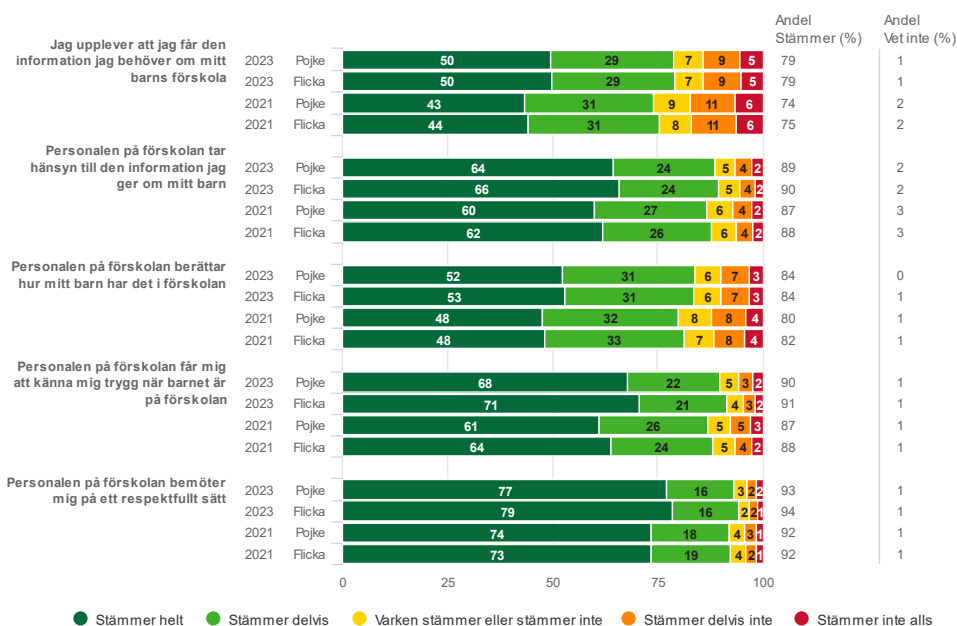
Förskola och hem

För att skapa bästa möjliga förutsättningar för att barnen ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt ska förskolan samarbeta på ett nära och förtroendefullt sätt med hemmen (Lpfö 2018:17).

Förskolan ska tydliggöra för barnen och barnens vårdnadshavare vilka mål utbildningen har. Detta är en förutsättning för deras möjlighet till inflytande och förståelse för förskolans uppdrag. (Lpfö 2018:8).

Figur 17. Svarsfördelning inom området Förskola och hem för 2021 och 2023.

Figur 18. Svartsfördelning inom området Förskola och hem för 2021 och 2023 samt uppdelat på kön.

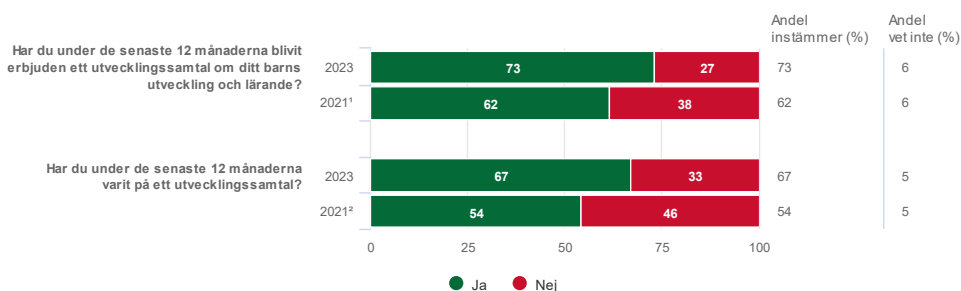
Förskola och hem är frågeområdet med lägst andel ”vet ej”-svar av alla frågeområden. En förklaring kan finnas i att frågorna berör just samarbetet mellan förskola och hem där vårdnadshavaren har en bestämd roll. I förhållandet förskola - hem har vårdnadshavarna egna erfarenheter att referera till. Skillnaden mellan hur flickors respektive pojkers vårdnadshavare har svarat är som minst för dessa frågor.

Personalens bemötande av vårdnadshavarna är i årets undersökning en av frågorna med högst andel instämmande svar, där även andelen som instämmer helt ökat med 5 procentenheter.

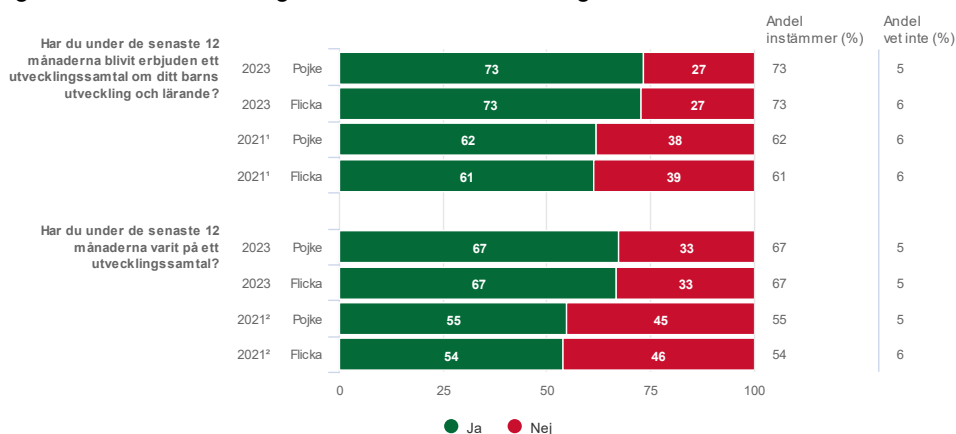
”Jag upplever att jag får den information jag behöver om mitt barn förskola” är en av enkätens frågor med lägst andel instämmande svar. Både bland vårdnadshavare till flickor respektive pojkar är det 14 procent som inte instämmer i påståendet. För denna fråga är det 5 procent som svarar att de inte instämmer alls vilket också är något högre i jämförelse med övriga svar.

Utvecklingssamtalet

Personalen ska föra fortlöpande samtal med barnets vårdnadshavare om barnets utveckling. Minst en gång varje år ska personalen och barnets vårdnadshavare därutöver genomföra ett samtal om barnets utveckling och lärande (utvecklingssamtal). Förskollärare har det övergripande ansvaret för utvecklingssamtalet. (8 kap. 11 § skollagen).

Figur 19. Svarsfördelning inom området Utvecklingssamtal för 2021 och 2023.

Figur 20. Svarsfördelning inom området Utvecklingssamtal för 2021 och 2023 samt uppdelat på kön.

På frågorna om utvecklingssamtal svarar 73 procent av vårdnadshavarna att de blivit erbjudna ett utvecklingssamtal. Det innebär att andelen som svarar jakande är tillbaka till 2019 års nivå, då 72 procent av vårdnadshavarna svarade ja på frågan.

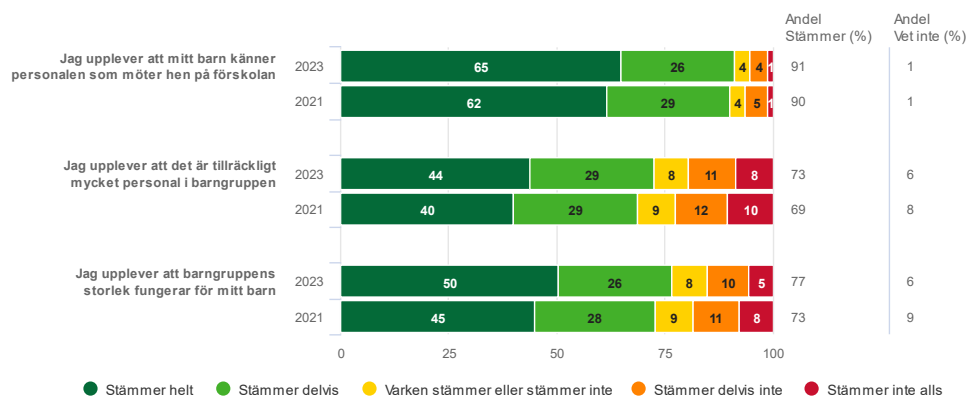
Av de 73 procent som blivit erbjudna ett utvecklingssamtal har 90 procent senare deltagit i ett utvecklingssamtal. Av alla respondenter har 67 procent varit på utvecklingssamtal. Av samtliga respondenter svarar 6 procent ”vet inte” på frågan om erbjudandet om ett utvecklingssamtal och 5 procent svarar ”vet inte” på frågan om vårdnadshavaren deltagit på ett sådant. Andelen ”vet inte”-svar var på samma nivå 2021 och är något högre än för övriga frågor i undersökningen.

Sedan 2021 har andelen vårdnadshavare som blivit erbjudna ett utvecklingssamtal ökat med 11 procentenheter och de som har varit på ett utvecklingssamtal har ökat med 13 procentenheter.

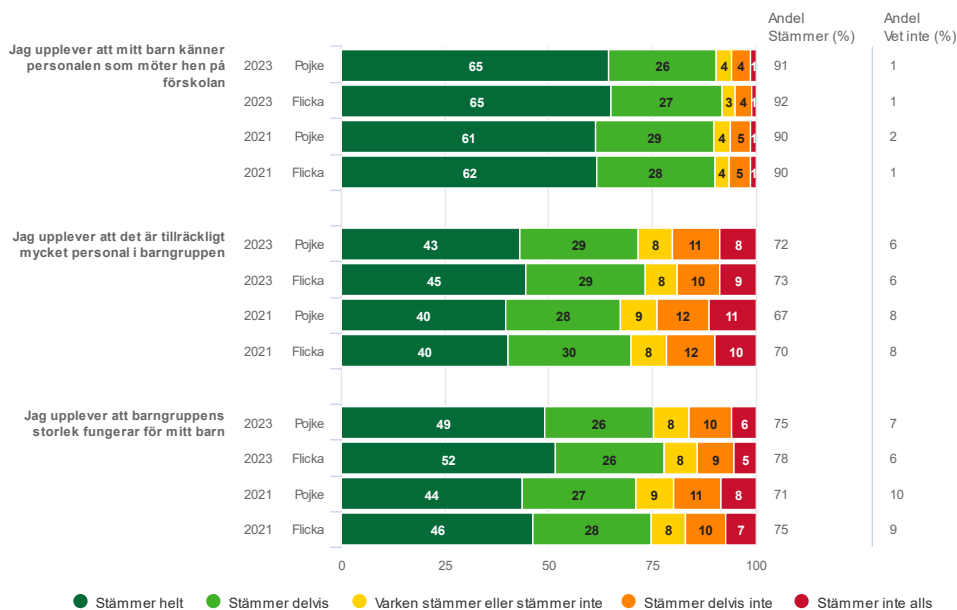
Uppföljningen visar att det är sannolikt att svaren för frågorna om just utvecklingssamtal inte var representativa 2021, dvs att enkätfrågorna inte mätte det som avsågs. Det beror troligtvis på att begreppet ”utvecklingssamtal” inte fanns med som rubrik i samband med enkätfrågan i webbenkäten. Det har sannolikt lett till att frågan blev otydlig för en del respondenter. Det finns anledning att tro det då det i samband med uppföljningen efter 2021 års enkätundersökning framgick att rektorerna inte kände igen sig i svaren. Enligt rektorerna hade betydligt fler vårdnadshavare blivit erbjudna utvecklingssamtal och haft utvecklingssamtal än vad som framgick av enkätsvaren. Något som också talar för detta är att samma svarsmönster finns för frågan bland de fristående förskolorna. Även i svaren för fristående för 2023 har det skett en ökning på över 10 procentenheter i andelen vårdnadshavare som svarar att de blivit erbjuden ett samtal om barnets utveckling och lärande.

Förutsättningar

Detta frågeområde skiljer sig från övriga områden i enkäten genom att det inte har samma koppling till läroplanen och skollagen.

Figur 21. Svartsfördelning inom området Förutsättning för 2021 och 2023.

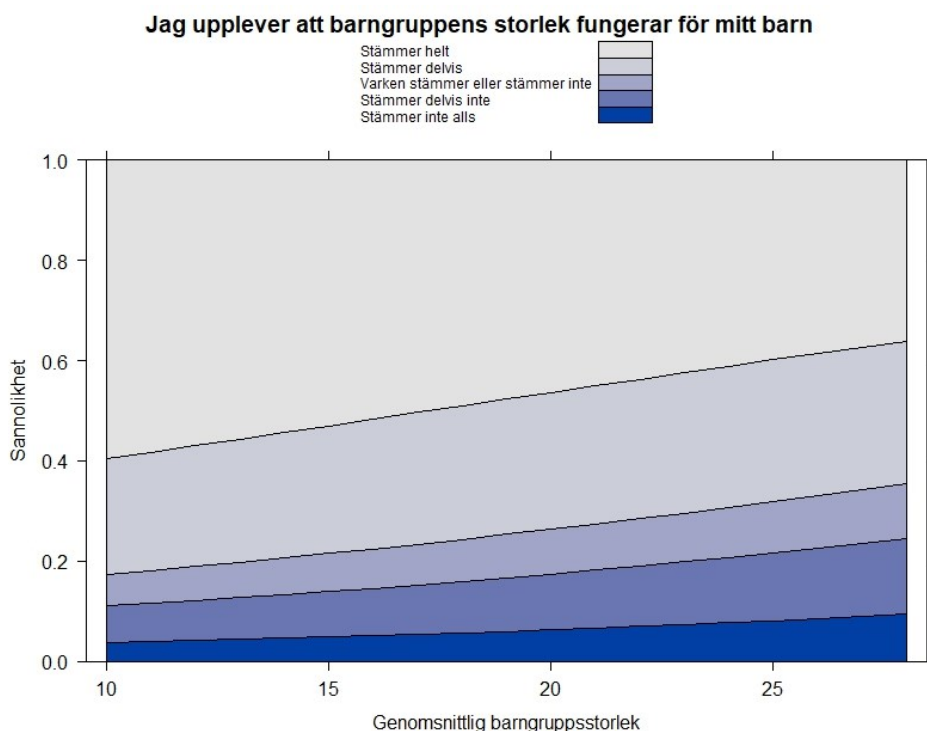

Figur 22. Svarsfördelning inom området Förutsättningar för 2021 och 2023 samt uppdelat på kön.

Även i undersökningen 2023 är det frågorna om förskolans förutsättningar ”Jag upplever att det är tillräckligt mycket personal i barngruppen” och ”Jag upplever att barngruppens storlek fungerar för mitt barn” som har lägst andel instämmande svar i enkätundersökningen. Dock har andelen instämmande svar ökat med cirka 4 procentenheter för dessa frågor. Likaså andelen som inte instämmer har minskat, även om det fortfarande är frågorna med högst andel icke instämmande svar (19 respektive 15 procent). Andelen ”vet inte”-svar som också minskat är fortfarande högre jämfört med undersökningen i stort.

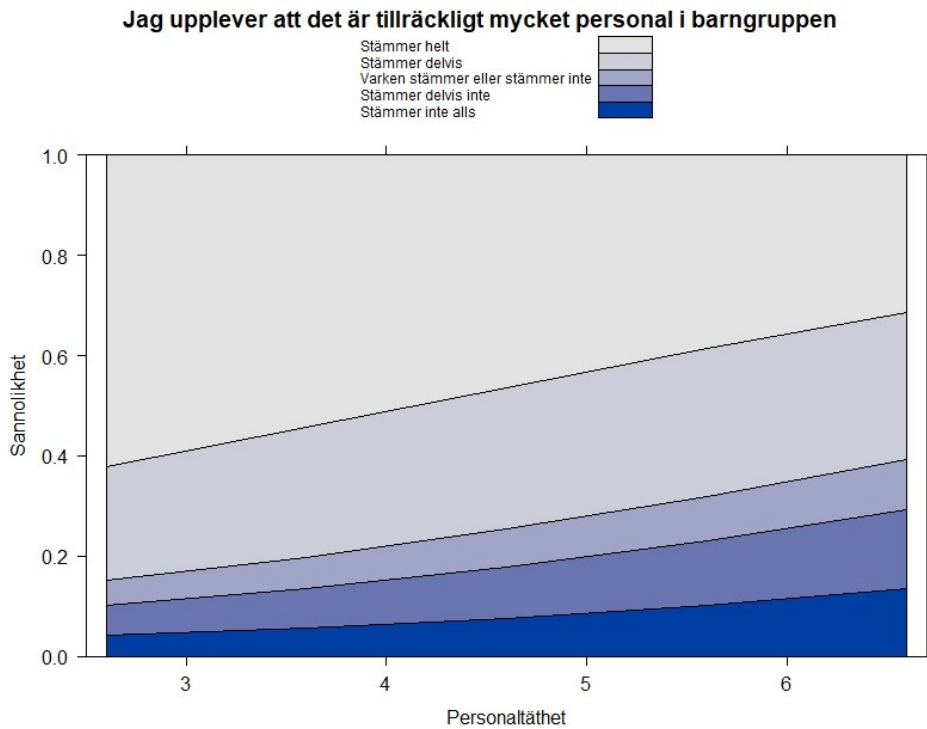
Undantagsvis har frågan ”Jag upplever att mitt barn känner personalen som möter hen på förskolan” både en hög andel instämmande svar, låg andel ej instämmande svar samt en låg andel ”vet ej”-svar.

För att skapa förståelse kring vad det kan finnas för grund till dessa svar har vi kontrollerat hur sambanden ser ut mellan respektive fråga och uppgifter om personaltäthet och barngruppens storlek från Skolverket.

Figur 23. Figuren visar det negativa sambandet som föreligger mellan förskolornas genomsnittliga barngruppsstorlek och svaren på frågan "Jag upplever att barngruppens storlek fungerar för mitt barn".

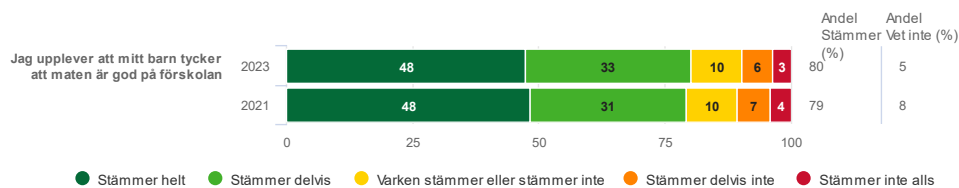
Svaren på frågan "Jag upplever att barngruppens storlek fungerar för mitt barn" har ställts i relation till den genomsnittliga barngruppsstorleken på barnets förskola. Figur 23 visar storleken på den genomsnittliga barngruppen på x-axeln och sannolikheten för respektive svarsalternativ på y-axeln. I likhet med vad som framgick i enkäten 2021 visar resultatet ett svagt negativt samband mellan svaren på frågan och barngruppernas storlek. På förskolor med en större genomsnittlig barngruppsstorlek är vårdnadshavarna mindre benägna att svara med en hög grad av instämmande. I figur 23 visas detta genom att ytan för instämmande svar minskar och ytan för ej instämmande svar ökar när den genomsnittliga barngruppsstorleken ökar.

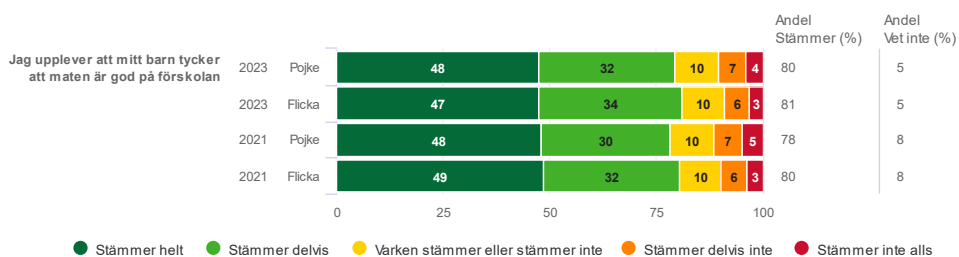
Figur 24. Figuren visar det negativa sambandet som föreligger mellan förskolornas personaltäthet och svaren på frågan ”Jag upplever att det är tillräckligt mycket personal i barngruppen”.

Precis som i föregående enkätundersökning har svaren på frågan ”*Jag upplever att det är tillräckligt mycket personal i barngruppen*” analyserats i förhållande till förskolornas personaltäthet (antal barn/personal). Figur 24 visar förskolornas personaltäthet på x-axeln och sannolikheten för respektive svarsalternativ på y-axeln. Även här visar resultaten på att det finns ett negativt samband. På förskolor med en lägre personaltäthet (högre värde innebär lägre personaltäthet) är vårdnadshavarna mindre benägna att svara med en hög grad av instämmande. I figur 24 visas detta genom att ytan för instämmande svar minskar när personaltätheten minskar (värdet ökar) och ytan för ej instämmande svar ökar.

Kost

Figur 25. Svarsfördelning för fråga om kosten för 2021 och 2023.

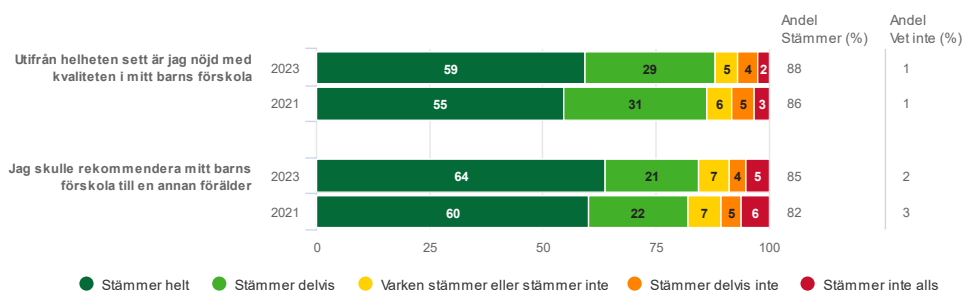

Figur 26. Svarsfördelning för fråga om kosten för 2021 och 2023 samt uppdelat på kön.

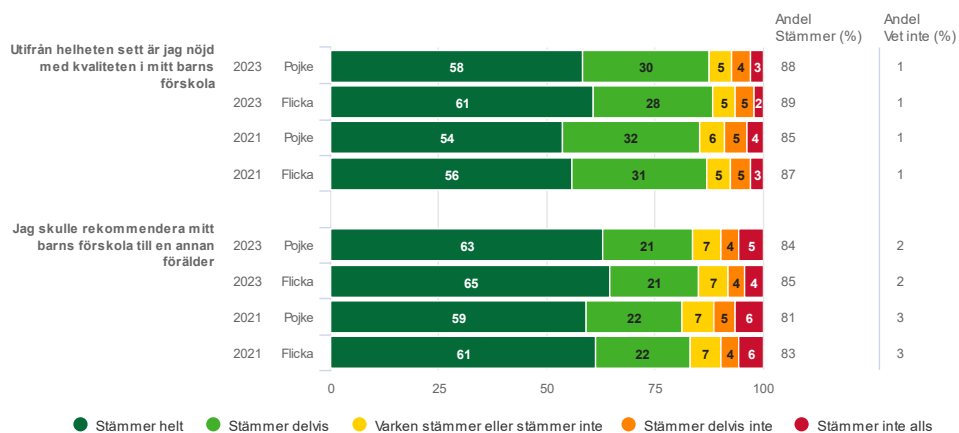
Frågan om barnet tycker att maten är god i förskolan visar att andelen instämmande svar är något lägre än genomsnittligt i enkäten. Jämfört med 2021 har det skett en positiv utveckling i svaren med en något högre andel som instämmer och en minskad andel som inte instämmer. Andelen ”vet inte”-svar är också något högre, även om det skett en minskning på 3 procentenheter sedan undersökningen 2021.

Könsskillnaderna i svaren går i linje med svaren för övriga frågor i enkäten, det vill säga att vårdnadshavare till flickor instämmer i något högre grad.

Helhetsomdöme

Figur 27. Svarsfördelning inom området Helhetsomdöme för 2021 och 2023.

Figur 28. Svarsfördelning inom området Helhetsomdöme för 2021 och 2023.

Vårdnadshavarnas svar på de avslutande frågorna om förskolans helhetsomdöme går i linje med enkätens generella resultat och visar ett i huvudsak instämmande resultat.

Andelen instämmande svar för enkätfrågorna är i genomsnitt 88 procent, vilket i likhet med 2021 speglar andelen som instämmer på frågan *”Utifrån helheten sett är jag nöjd med kvaliteten i mitt barns förskola”*. Även andelen som inte instämmer i dessa frågor har minskat. Sammantaget tyder detta på att det har skett en positiv utveckling i vårdnadshavarnas upplevelser av förskolans kvalitet sedan 2021.

Liksom 2021 är det fler som är nöjda med kvaliteten än som skulle rekommendera sitt barns förskola. Liknande mönster framgår i andelen som inte instämmer. Det är 2 procent av respondenterna som inte alls instämmer i att de är nöjda med kvaliteten på deras barns förskola och 5 procent som svarade att de inte alls skulle rekommendera sitt barns förskola.

Resultaten från dessa frågor följer samma mönster för könsskillnaderna som i undersökningen i stort. Det vill säga vårdnadshavare till flickor instämmer i något högre grad än vårdnadshavare för pojkar.

Bilagor

Bilaga 1 – Resultatrapport kommunala förskolor, Förskoleenkäten 2023.

Bilaga 2 – Resultatrapport fristående förskolor, Förskoleenkäten 2023.

Bilaga 3 – Förskoleenkäten 2023.

Bilaga 4 – Resultatdiagram, Förskoleenkäten 2023.